

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
ДИРЕКЦИЯ
“ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ”

ДДС № 09/23.12.2016 г.

ДО

БЮДЖЕТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

О т н о с н о: Годишното счетоводно приключване и представяне на годишните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2016 г., както и публикуване на годишните финансови отчети за 2016 г. на бюджетните организации

С това указание се определят реда и сроковете за съставянето и представянето на годишните отчети за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, както и годишните оборотни ведомости и друга отчетна информация за 2016 г. на всички бюджетни организации по смисъла на т. 5 от § 1 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси (ЗПФ) за консолидиране в Министерството на финансите.

С указанието се дават и насоки за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2016 г. и се определят изисквания за публикуването на информацията от годишните финансови отчети на бюджетните организации за 2016 г.

В съответствие с чл. 164 от ЗПФ Министерството на финансите (МФ) е методологическият орган по отношение на отчетността на касова и начислена основа на бюджетните организации и прилагането на методологическите указания.

Указанието се издава на основание чл. 133, ал. 5, чл. 167 и чл. 170 от ЗПФ.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е:

A. Отчети за касово изпълнение - общи разпоредби.....	1
I. Обхват на отчетите за касово изпълнение	1
II. Други изисквания към отчетите за касово изпълнение	1
B. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2016 г. на бюджетните организации без общините.....	2
III. Изисквания за изготвяне на отчетите за касово изпълнение на бюджетните организации (без общините) към 31.12.2016 г.....	2
IV. Ред и срокове за представяне на отчетите за касово изпълнение и на оборотните ведомости и друга отчетна информация на бюджетните организации (без общините) към 31.12.2016 г.....	4
V. Представяне на информация в месечния касов отчет към 31.12.2016 г.	8
B. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2016 г. на общините.....	9
VI. Ред и срокове за изготвяне и представяне на отчетите за касово изпълнение и на оборотните ведомости и друга отчетна информация към 31.12.2016 г. на общините	9
VII. Обмен на отчетна информация за общините в МФ	12
Г. Насоки за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2016 г.	13
VIII. Процедури преди изготвяне на оборотните ведомости	13
IX. Изготвяне на оборотни ведомости и друга информация съгласно чл. 167 от ЗПФ.....	13
X. Годишно приключване на счетоводните сметки	14
XI. Допълнителни изисквания при представяне на сборните оборотни ведомости и информацията по раздел IX в МФ и Сметната палата	14
XII. Публикуване на информация от годишните финансови отчети на бюджетните организации за 2016 г.	16
Д. Други въпроси.....	18
XIII. Други въпроси за информацията за 2016 г.	18
XIV. Други въпроси за 2017 г.	19

А. Отчети за касово изпълнение - общи разпоредби**I. Обхват на отчетите за касово изпълнение**

1. Първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ) по държавния бюджет, Националният осигурителен институт (НОИ), Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), Държавните висши училища (ДВУ), Държавните висши военни училища (ДВВУ), Българската академия на науките (БАН), Българската национална телевизия (БНТ), Българското национално радио (БНР), Българската телеграфна агенция (БТА), бюджетните организации по чл. 13, ал. 4 от ЗПФ, както и общините, изготвят сборен годишен отчет за касово изпълнение **към 31.12.2016 г.** по пълна бюджетна класификация, съдържащ и данните на техните подведомствени разпоредители с бюджет, който включва:

1.1. отчет за касовото изпълнение на бюджета (**Б-3**);

1.2. отчети за касовото изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз (ЕС):

а) отчет за сметките за средства от ЕС, администрирани от Националния фонд (НФ) - (**СЕС-3-КСФ**);

б) отчет за сметките за средства от ЕС, администрирани от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“ - (**СЕС-3-РА**);

в) отчет за други средства от ЕС - (**СЕС-3-ДЕС**);

г) отчет за средствата по други международни програми - (**СЕС-3-ДМП**);

1.3. отчет за операциите и наличностите по сметките за чужди средства - (**Б-3 с код 33**);

1.4. сборните отчети по т. 1.1 - 1.3 се представят по пълна бюджетна класификация **за 2016 г.**, както и агрегирано по параграфи на ЕБК **за 2016 г.**, в съответствие с определените от МФ макети (файл – XLS формат), публикувани на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (**Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети**).

1.5. отчет за салдата (наличностите) по банкови сметки - (**НАЛ-3**).

II. Други изисквания към отчетите за касово изпълнение

2. При изготвяне на сборните годишни отчети по т. 1.1 - 1.3 за цялата първостепенна система, първостепенните разпоредители с бюджет, включително и общините и бюджетните организации по чл. 13, ал. 4 от ЗПФ, както и ДВУ, ДВВУ и БАН попълват реквизита код по ЕБК, ЕИК/БУЛСТАТ, съответния код на „финансово-правна форма“ и наименованието на отделните файлове, като прилагат аналогичните изисквания за месечните отчети, определени с т. 11 от ДДС № 01/2016 г. и т. 11 на ФО № 4/2016 г.

3. Всички разпоредители с бюджет, когато предоставят средства чрез трансфер (вкл. и от средства от ЕС), следва писмено и по електронна поща да уведомяват получателите на трансфери (в т. ч. и с копие до съответния ПРБ), като посочват предоставената сума и трансферния параграф, по който получателите на средствата трябва да ги отразят.

Разпоредителите с бюджет - получатели на трансфери, следва да отразяват получения трансфер по съответния трансферен подпараграф, а изразходването на средствата да отчитат по съответните разходни параграфи и подпараграфи от ЕБК **за 2016 г.**

Б. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2016 г. на бюджетните организации без общините

III. Изисквания за изготвяне на отчетите за касово изпълнение на бюджетните организации (без общините) към 31.12.2016 г.

4. Изготвените годишни отчети съгласно т. 2 се предоставят за обобщаване на съответния първостепенен разпоредител, респ. на съответното ДВУ, ДВВУ и БАН, които обобщават тези отчети на подведомствените си разпоредители и ги представят съответно на Министерство на образованието и науката (МОН) и на Министерство на отбраната (МО).

4.1. Министерство на образованието и науката въз основа на предоставените им от ДВУ и БАН отчети изготвя и представя и отделни сборни годишни отчети на ДВУ и на БАН.

4.2. Министерство на отбраната въз основа на предоставените им от ДВВУ отчети изготвя и представя и отделни сборни годишни отчети на ДВВУ.

4.3. Всички разпоредители с бюджет, които са извън територията на страната (дипломатически представителства, търговски представителства и други), представят на съответните ПРБ отчети за касово изпълнение по пълна бюджетна класификация в съобразени с настоящите указания форми и срокове. Тези отчети се обобщават и се включват в сборните отчети на съответните ПРБ.

4.4. Министерство на околната среда и водите (МОСВ) представя изготвения съгласно т. 2 годишен отчет за касово изпълнение на Предприятието за управление на дейността по опазване на околната среда (ПУДООС).

4.5. Министерство на енергетиката (МЕ) представя изготвения съгласно т. 2 годишен отчет за касовото изпълнение на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (фонд „СелС“).

4.6. Националният фонд към МФ представя годишен отчет за касово изпълнение на сметката за средствата от Европейския съюз, като в полето код по ЕБК се попълва код **9817**.

4.7. Държавен фонд „Земеделие“ представя годишен отчет за касово изпълнение на сметката за средствата от Европейския съюз, като в полето код по ЕБК се попълва код **2220**.

4.8. Отчетните данни на закритото държавно предприятие Национална компания „Стратегически инфраструктурни проекти“ (НК СИП) се представят от МРРБ.

5. В срок **до 27.01.2017 г.** всички ПРБ (без общините) представят в МФ в електронен вид „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ с бюджети и сметки за средства от Европейския съюз на други бюджетни организации, включително и с общини, изготвен по формата на определения от МФ макет, който е включен в приложението към това указание.

Министерство на труда и социалната политика (МТСП) в разшифровката на трансферите, касаещи МОН, следва да показва на съответните редове трансферите към БАН и ДВУ.

6. Всички ПРБ (без общините) изготвят и представят в МФ в срока по т. 15 само в електронен вид допълнителни разшифровки и информация:

6.1. отделни разшифровки на приходните § 24-04 “Нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция” и § 36-19 “Други неданъчни приходи”;

6.2. отделни разшифровки на разходните § 10-98 “Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи”- по дейности, § 51-00 “Основен ремонт на дълготрайни материални активи”, § 52-00 “Придобиване на дълготрайни материални активи” и § 53-00 “Придобиване на нематериални

дълготрайни активи” – по обекти за строителство и основен ремонт и за придобиване на дълготрайни активи;

6.3. разшифровка на салдото по § 88-00 “Събрани средства и извършени плащания за сметка на други бюджети, сметки и фондове – нето (+/-)”;

6.4. общо за системата - информация за числеността и средствата за възнаграждения на нещатния персонал, нает по трудови правоотношения в изпълнение на програми за временна заетост, за броя и средствата за възнаграждения на лицата по извънтрудови правоотношения, както и броя на изплатените обезщетения на различни основания, отчетени по § 02-00 “Други възнаграждения и плащания за персонала”;

6.5. НОИ допълнително изготвя и разшифровка на разходни § 41-00 „Пенсии” и § 42-00 „Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства” по позициите, по които е приет Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2016 г.;

6.6. МТСП изготвя и разшифровка на § 42-00 „Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата” по позициите, определени със „Справка за размера на текущите трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата за 2016 г.“, чийто макет на файл е включен в приложението към това указание;

6.7. за поетите ангажименти и новите задължения за разходи се представя информация в електронен формат, съдържаща „Справка за поетите ангажименти по бюджета и сметките за средствата от ЕС“ и „Справка за новите задължения за разходи по бюджета и сметките за средствата от ЕС“, чийто макет на файл е включен в приложението към това указание;

6.8. за целите на изпълнение на чл. 54 от ЗДБРБ за 2016 г. разпоредителите с бюджет по чл. 13, ал. 3 от ЗПФ изготвят и представят в МФ в сроковете по **т. 15** „Справка за задълженията към доставчици“ **към 31.12.2016 г.**, чийто макет на файл е включен в приложението към това указание. Държавните висши училища и БАН изготвят и представят справката за задълженията към доставчици чрез МОН и МО. В обхвата на начислените задължения, включени в ограничителя по чл. 54 от ЗДБРБ за 2016 г., следва да попаднат всички задължения към доставчици, вкл. и задължения за доставки на стоки и услуги, отчетени като други кредитори, ако има такива;

6.9. ПРБ представят в МФ в определения в **т. 15** срок „Справка за усвоените средства от резерва за непредвидени и/или неотложни разходи“, само в електронен формат на e-mail: I.Paliiska@minfin.bg по формата на макета, включен в приложението към настоящото указание.

7. Годишните отчети за касово изпълнение следва да са придружени с обяснителна записка, която съдържа анализ на изпълнението на приходите, разходите, извършените корекции по бюджета и причините за тях с акцент върху вътрешните и външни фактори, оказали влияние върху размера на събраните приходи и върху резултатите, постигнати с извършените разходи. Анализът следва да включва и информация за измененията в начислените задължения и поетите ангажименти, както и за изпълнение на утвърдените със ЗДБРБ за 2016 г. или по уточнен план максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2016 г. и на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2016 г.

Анализът на Министерство на здравеопазването следва да включва и обобщена информация за просрочените задължения на държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества, както и информация за всяко лечебно заведение поотделно.

В анализите на МОН (за БАН и по отделни ДВУ), на МО (по отделни ДВВУ), на БНР, БНТ и БТА следва да се включва и информация за измененията в отчетените задължения към доставчици, както и за изпълнението на утвърдените със ЗДБРБ за 2016 г. или с акт на Министерския съвет максимални размери на задълженията за разходи към доставчици **към 31.12.2016 г.**

8. Министерство на финансите и Сметната палата могат да изискат при необходимост и друга информация, справки и други документи.

9. ПРБ, при които **към 31.12.2016 г.** салдото по **банкова сметка 6301** е **кредитно** (т. е. приключват годината с наличност), следва да отразят това салдо в касовия отчет по § 31-10 "Трансфери от/за ЦБ" със знак „минус“.

10. При изготвянето на отчетите за касово изпълнение на бюджета от страна на първостепенния разпоредител следва да бъдат извършени и включени **за 2016 г.** операциите по т. 59 от *ДДС № 01/2003 г.* В случай, че са налице предпоставките и обстоятелствата, регламентирани в т. т. 57.7 и 58 от *ДДС № 01/2003 г.*, **за 2016 г.** се извършват и съответните операции по тези точки (без тези по т. т. 57.7.5 и 58.5).

11. МОН и МО следва да извършат и включат в касовия си отчет **за 2016 г.** регламентирани с т. т. 73.2 и 74 от *ДДС № 01/2003 г.* отчетни операции (без тези по т. т. 73.2.3). След извършването на посочените операции, МОН и МО следва да извършат и операциите по т. т. 58 и 59 от *ДДС № 01/2003 г.*

12. ДВУ, ДВВУ и БАН следва да извършат и включат в касовия си отчет освен операциите в т. 11 (без тези по т. 58 от *ДДС № 01/2003 г.*) и регламентирани с т. 73.1 от *ДДС № 01/2003 г.* отчетни операции (без тези по т. 73.1.7).

IV. Ред и срокове за представяне на отчетите за касово изпълнение и на оборотните ведомости и друга отчетна информация на бюджетните организации (без общините) към 31.12.2016 г.

13. Годишните отчети за касово изпълнение по т. 1, допълнителната информация и разшифровки към тях по т. 5 - 7 и годишните оборотни ведомости се представят в МФ чрез уеб-базираната Информационна система за Управление на държавното съкровище (ИС УДС). Ръководствата на потребителя ПРБ за работа в модул „Тримесечни отчети“ и в модул „Счетоводни отчети“ на ИС УДС са публикувани на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността> Материали за ИС УДС).

14. За целите на представянето на данните по реда на т. 13 следва да се има предвид:

14.1. определените със заповед на ръководителите на съответните ПРБ длъжностни лица - оторизирани служители (титуляр и заместващ) за работа със системата, въвеждат съответните файлове с отчетните данни (в т. ч. разшифровки, справки, приложения и други допълнителни справки и информация към отчетите за касово изпълнение/оборотните ведомости, както и обяснителни записки и декларации към тях) на конкретния ПРБ в модул „Тримесечни отчети“ и в модул „Счетоводни отчети“ на ИС УДС;

14.2. при всяка настъпила промяна в заповедта по т. 14.1 за определяне на оторизирани служители за работа със системата, съответният ПРБ писмено уведомява дирекция „Държавно съкровище“ в МФ;

14.3. достъп до уеб-базирана система имат само регистрирани потребители със съответните права, като регистрацията на потребителите в ИС УДС се извършва на електронен адрес: <http://treasureapp.minfin.bg/>

15. Годишните отчети за касово изпълнение по т. 1, допълнителната информация и разшифровки към тях по т. 6 - 7 и годишните оборотни ведомости **към 31.12.2016 г.**, се представят в МФ в рамките на периода **от 15.02.2017 г. до 22.02.2017 г.**, но не по-късно от датите, определени за съответния ПРБ в посочения график:

<p><u>15.02.2017 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Администрация на президентството - Конституционен съд - Комисия за регулиране на съобщенията - Съвет за електронни медии - Агенция за ядрено регулиране - Комисия за финансов надзор - Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори - Комисия за защита на конкуренцията - Държавна комисия по сигурността на информацията - Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество - Омбудсман - Комисия за защита от дискриминация - Комисия за защита на личните данни 	<p><u>16.02.2017 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Народно събрание - Сметната палата - Комисия за енергийно и водно регулиране - Национална служба за охрана - Държавна агенция „Разузнаване“ - Българско национално радио - Българска национална телевизия - Българска телеграфна агенция - Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към ДС и разузнавателните служби на БНА - Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси - Централна избирателна комисия (ЦИК)
<p><u>17.02.2017 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Министерство на младежта и спорта - Министерство на правосъдието - Министерство на туризма - Министерство на околната среда и водите (вкл. ПУДООС) - Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ - Национално бюро за контрол на СРС - Държавна агенция „Електронно управление“ 	<p><u>20.02.2017 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Министерството на труда и социалната политика - Държавна агенция „Технически операции“ - Държавна агенция „Национална сигурност“ - Национален осигурителен институт - Национална здравноосигурителна каса - Национален статистически институт
<p><u>21.02.2017 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Министерски съвет - Министерство на културата - Министерство на икономиката - Министерство на здравеопазването - Министерство на регионалното развитие и благоустройството - Министерство на енергетиката (вкл. фонд „СЕЛС“) - Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията 	<p><u>22.02.2017 г.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Висшия съдебен съвет - Министерство на финансите - Национален фонд към МФ - Министерството на външните работи - Министерство на земеделието и храните - Държавен фонд „Земеделие“ - Министерство на вътрешните работи - Министерство на отбраната (вкл. сборни отчети на ДВВУ) - Министерство на образованието и науката (вкл. сборни отчети на ДВУ и БАН)

16. В рамките на определения в **т. 15** срок всички ПРБ следва да представят в МФ изготвените от тях по определения в **т. 1** форми (файл – XLS формат) сборни годишни отчети на системата си, както и допълнителната информация към тях (разшифровки, справки и обяснителна записка и др.) посредством уеб-базираната система на МФ, прилагайки следния ред:

16.1. файловете на данните със сборните годишни отчети за първостепенната система, както и допълнителната информация **по т. 5 - 7**, се въвеждат (след

одобрение на контролните данни от страна на МФ) в модул „Тримесечни отчети” на ИС УДС, на електронен адрес:

<http://treasureapp.minfin.bg/>

Файловете със сборните отчети за първостепенната система, както и допълнителната информация към тях по т. 5 - 7, се изпращат и на електронната поща на отговарящия за съответния ПРБ служител от дирекция “Държавни разходи” от длъжностното лице, определено да предоставя тази информация по реда на т. 14.1.

16.2. отделно от сборните отчети за системата си, следните ПРБ зареждат в модул „Тримесечни отчети” на ИС УДС и изпращат по електронна поща по реда на т. 16.1 следните файлове:

16.2.1. МОН зарежда файлове със сборните отчети на ДВУ и БАН;

16.2.2. МО зарежда файла със сборните отчети на ДВВУ;

16.2.3. МЕ зарежда файла с отчета за касово изпълнение на фонд „СелС”.

16.3. след извършване на формален контрол и валидация на файловете, се генерира протокол от зареждането на всеки файл от отчетите за касово изпълнение;

16.4. когато статусът на заредения отчет, показващ резултата от валидацията на файла е „валиден“, се преминава към етапа на обработка на файловете от отчета до присвояване на статус „одобрен“, който се задава от експерт в МФ;

16.5. при наличието на статус „одобрен“ на файловете от отчета, съответният ПРБ разпечатва индивидуалния протокол от ИС УДС (Справки>Касов отчет> Индивидуален протокол на ПРБ), като копие от него се представя на Сметната палата, заедно с представянето на отчета за касово изпълнение по реда на т. 17.

17. След контролните процедури по т. 16.3, респ. по т. 16.5, всички ПРБ представят в Сметната палата в **3-дневен срок** след срока по т. 15 окончателните си отчети за касово изпълнение **към 31.12.2016 г.** на технически носител, като за целта писмено се декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на техническия носител съответства на тази от счетоводната система и е идентична с тази, предоставена на Министерство на финансите.

17.1. МОН и МО представят в Сметната палата отчета на БАН и отчетите на всяко ДВУ и ДВВУ на технически носител, както и технически носител от обобщените отчети на ДВУ и ДВВУ;

17.2. МОСВ представя в Сметната палата отчета на ПУДООС на технически носител;

17.3. МЕ представя в Сметната палата отчета на фонд „СелС” на технически носител.

18. При констатиране на грешки по контролните позиции след извършване на автоматизиран контрол за съответствие на информацията с данните, предоставяни от МФ - дирекция “Държавно съкровище” по съответните параграфи, първоначално представеният отчет се приема за предварителен, като в **срок до 2 работни дни** след датите, определени по т. 15 и не по-късно **от 27.02.2017 г.**, съответният ПРБ следва да представи окончателен отчет по реда на т. 16.1 - т. 16.5.

19. В случаите на констатирани грешки (когато отчетът все още е предварителен) съответният ПРБ представя в Сметната палата окончателния си отчет в срок **3 работни дни** след датата по т. 18, но **не по-късно от 06.03.2017 г.**

20. За целите на равнието на изготвяните от ПРБ формуляри (НАЛ-3) и касови отчети със салдата по съответните банкови сметки, банките (без БНБ) задължително заверяват към края на отчетната година наличностите по всички депозитни, текущи, бюджетни сметки, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства в лева и във валута на разпоредителите с бюджет по реда на т. 82 от съвместно писмо на министъра на финансите (ДДС № 09/2015 г.) и управителя на БНБ (№ БНБ-72589/2015 г.) преди приключване на окончателната обработка на обобщените отчети, но **не по-късно от 31.01.2017 г.**

21. Министерство на земеделието и храните, Министерство на културата и Министерството на младежта и спорта в сроковете по **т. 15** представят на технически носител в МОН – дирекция „Финанси”, отчетите за касово изпълнение в частта за функция “Образование”.

22. В срок до 10 дни след представяне на отчета за касово изпълнение дирекция „Национален фонд” към МФ представя в дирекция „Държавно съкровище” информация за получените средства от Европейския съюз и извършените разходи за сметка на тези средства, както и разходите за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране на e-mail: gfs@minfin.bg.

23. В срок до 10 дни след представяне на отчета за касово изпълнение Държавен фонд „Земеделие” представя в МФ, дирекция „Държавно съкровище” информация за получените средства от европейските земеделски фондове и извършените разходи за сметка на тези средства, както и разходите за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране на e-mail: gfs@minfin.bg.

24. Първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, НОИ, НЗОК, БНТ, БНР, БТА представят изготвените от тях сборни оборотни ведомости и другата отчетна информация към 31.12.2016 г. в срока по **т. 15**, като ги въвеждат в модул „Счетоводни отчети” на ИС УДС, който е на електронен адрес:

<http://ddsaccounts.minfin.bg/>.

24.1. отделно от сборните оборотни ведомости на ПРБ в модул „Счетоводни отчети” на ИС УДС:

24.1.1. МОН зарежда по реда на **т. 24** файлове със сборните оборотни ведомости на ДВУ и БАН;

24.1.2. МО зарежда по реда на **т. 24** файла със сборните оборотни ведомости на ДВВУ;

24.1.3. МОН и МО изпращат в МФ на e-mail: gfs@minfin.bg един архивиран файл, съдържащ оборотните ведомости и информацията към тях на всяко отделно ДВУ и на БАН, респ. един архивиран файл с оборотните ведомости и информацията към тях на всяко отделно ДВВУ;

24.1.4. МЕ зарежда по реда на **т. 24** файла с оборотната ведомост на фонд „СЕЛС”, като в полето код по ЕБК се попълва код **2480**;

24.1.5. Националният фонд към МФ зарежда по реда на **т. 24** файла с оборотната ведомост на сметката за средствата от Европейския съюз, като в полето код по ЕБК се попълва код **9817**;

24.1.6. Държавен фонд „Земеделие” зарежда по реда на **т. 24** файла с оборотната ведомост на сметката за средствата от Европейския съюз, като в полето код по ЕБК се попълва код **2220**;

24.1.7. при зареждането на оборотните ведомости по реда на **т. 24.1.1-24.1.6** се прикачват и съответните файлове (XLS формат) на сборния отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства (отчетът по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.). Макетът на отчета по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г. е публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети).

24.2. след извършване на формален контрол и валидация на файловете, се генерира протокол от зареждането на оборотни ведомости;

24.3. когато статусът на заредената оборотна ведомост, показващ резултата от валидацията на файла, е „валиден“, се преминава към етапа на обработка на файловете до присвояване на статус „одобрен“, който се задава от експерт в МФ;

24.4. при наличието на статус „одобрен“ на файловете на годишната оборотна ведомост, съответният ПРБ разпечатва индивидуалния протокол от ИС УДС, като копие от него представя на Сметната палата, заедно с представянето на оборотните ведомости по реда на **т. 24.5**;

24.5. първостепенните разпоредители с бюджет представят изготвените от тях годишни оборотни ведомости и другата отчетна информация **към 31.12.2016 г.** в Сметната палата в **3-дневен срок** след срока по **т. 15** на технически носител, като писмено се декларира, че информацията от файловете на техническия носител съответства на тези от счетоводната система и е идентична с тази, предоставена на Министерство на финансите;

24.5.1. МОН и МО представят в Сметната палата и един технически носител от оборотната ведомост на БАН и от оборотните ведомости на всяко ДВУ и ДВВУ, както и един технически носител от обобщените оборотни ведомости на ДВУ и ДВВУ;

24.5.2. МОСВ представя в Сметната палата и един технически носител от оборотната ведомост на ПУДООС;

24.5.3. МЕ представя в Сметната палата и един технически носител от оборотната ведомост на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“;

24.6. макетът на оборотната ведомост за 2016 г. е публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология> Методология на отчетността> Макети) като приложение **Баланс 2016-Макет** към това указание.

25. Обръщаме внимание, че във връзка с прилагането на *ДДС № 06/2008 г.*, за включените в СЕБРА разпоредители с бюджетни кредити, следва да се имат предвид разпоредбите на **т. 27** от същите указания.

Предвид зануляването на всички неувоени лимити в СЕБРА, за случаите, когато е получено финансиране по одобрени проекти по оперативни програми и частта от лимита за плащания на бенефициентите не е усвоена до края на годината, съответният разпоредител с бюджет следва да **заяви** неувоената част за включването ѝ в лимита за плащанията му за следващата година. Остатъците по одобрените лимити на второстепенните оторизирани системи в рамките на съответната първостепенна система на Националния фонд ще бъдат заложиени **в началото на 2017 г.**

При наличие на обстоятелства, водещи до необходимост от намаление на остатъците по лимитите за плащания за следващата година, Управляващите органи/ Междинните звена следва да **заявят** пред дирекция „Национален фонд“ при МФ сумите, с които да бъде намален съответният лимит **до 30.12.2016 г.**

V. Представяне на информация в месечния касов отчет към 31.12.2016 г.

26. Настоящите указания не отменят задължението на ПРБ да представят в МФ месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства в съответствие с изискванията на *ДДС № 01/2016 г.*

27. Напомняме, че всички ПРБ, включени в СЕБРА, следва своевременно да уточняват директно извършените операции в БНБ (касови операции, покупко-продажба на валута, директно наредени преводи извън СЕБРА и др.) и да ги разпределят чрез функционалността „Уточняване на операции в БНБ“ в СЕБРА по кодовете за вид плащане, съответстващи на икономическия характер и естество на тези операции.

28. Обръщаме внимание, че в месечния касов отчет **към 31.12.2016 г.** **кредитното салдо** по банкова сметка **6301** по **т. 9** следва да се отразява като наличности в края на периода.

29. Посочените в **т. т. 10, 11 и 12** процедури и операции се извършват и включват от ПРБ само в годишните отчети за касовото изпълнение **към 31.12.2016 г.** (форми Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС и СЕС-3-ДМП), **без** да се отразяват в касовия месечен отчет **към 31.12.2016 г.**

В. Отчети за касово изпълнение и оборотни ведомости към 31.12.2016 г. на общините

VI. Ред и срокове за изготвяне и представяне на отчетите за касово изпълнение и на оборотните ведомости и друга отчетна информация към 31.12.2016 г. на общините

30. Годишните отчети за касово изпълнение и допълнителната информация към тях, както и годишните оборотни ведомости, се представят в МФ чрез уеб-базираната система - Информационна система за общините (ИСО).

Ръководството за потребителя на ИСО за работа с месечните и тримесечните отчети може да бъде намерено в полето „Помощ“ в ИСО.

31. За целите на представянето на данните и допълнителната информация по реда на т. **30** следва да се има предвид:

31.1. определените със заповед на кметовете на съответните общини длъжностни лица - оторизирани служители (титуляр и заместващ) за работа със системата, въвеждат файловете с отчетните данни (в т. ч. разшифровки, справки, приложения и други допълнителни справки и информация към отчетите за касово изпълнение/оборотните ведомости, както и обяснителни записки и декларации към тях) на конкретната община в ИСО;

31.2. при всяка настъпила промяна в заповедта по т. **31.1** за определяне на оторизираните служители за работа със системата, съответните общини писмено уведомяват дирекция „Финанси на общините“ в МФ по реда, определен в раздел I на указание ФО № 25/2015 г., както и допълненията към него в указания ФО № 35/2015 г. и ФО № 14/2016 г.;

31.3. достъп до Информационната система за общините имат само регистрирани потребители, които имат съответните права, като регистрацията на потребителите в ИСО се извършва на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg/>.

32. В срок *не по-късно от 19.01.2017 г.* всички общини представят в МФ „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ с бюджети и сметки за средства от Европейския съюз на други бюджетни организации, вкл. и с общини, изготвена по формата на макета, включен в **общия пакет** по т. **33.1**, като изготвеният файл задължително се зарежда в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg>

Обръщаме внимание, че файлът „Разшифровка на трансферните операции (трансфери и временни безлихвени заеми)“ следва да се попълва коректно, като получения/предоставен трансфер се посочва на реда на съответния първостепенен разпоредител с бюджет/СЕС, от когото е получен или на когото е предоставен трансфера (вкл. и когато този разпоредител е друга община). На реда на общината, която попълва файла, се посочват само вътрешните за общината трансфери (напр. отчетените трансфери между БЮДЖЕТ и СЕС на самата община).

33. Всички общини представят по определения в т. **37** период и ред:

33.1. сборните отчети по т. **1.1 - 1.3** и допълнителната информация във вид на справки, включени в **общия пакет** от макети на общините, публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети>Макети за касови отчети на общините);

33.2. „Справка за поетите ангажименти по общинския бюджет и сметките за средствата от ЕС“ и „Справка за новите задължения за разходи по общинския бюджет и сметките за средствата от ЕС“, изготвени по формата на макета, включен в **общия пакет** по т. **33.1**;

33.3. „Справка за неувоените средства от обща изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности, такса за битови отпадъци, туристически данък и концесии, налични по сметки на общината към 31.12.2016 г.“, изготвена по формата на макета, включен в общия пакет по **т. 33.1**;

33.4. Министерство на финансите и Сметната палата могат да изискат при необходимост и друга информация, справки и документи.

34. Във форми Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС, СЕС-3-ДМП и Б-3 с код 33 общините задължително попълват остатък от предходния период и наличност в края на отчетния период по съответните параграфи от ЕБК в лева и във валута (левова равностойност).

35. На основание **т. 82** от съвместно писмо на министъра на финансите (*ДДС № 09/2015 г.*) и управителя на БНБ (*№ БНБ-72589/2015 г.*), банките задължително заверяват информация за наличностите в края на бюджетната година по всички депозитни, текущи, бюджетни сметки, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства в лева и във валута на разпоредителите с бюджет, като заверяването се извършва от обслужващата банка върху утвърдения от МФ формуляр. Това следва да се случи преди приключване на окончателната обработка на обобщените отчети, но не по-късно от **31.01.2017 г.** В тази връзка, в общия пакет от макети на отчетни форми на общините по **т. 33.1** е включен формулярът – НАЛ-3. Общините следва да го попълват само в частта на приложимите за тях позиции.

Обръщаме внимание, че формулярът НАЛ-3 *не* следва да се зарежда в системата ИСО.

36. В *срок до 13.02.2017 г.* общините задължително зареждат за предварителен контрол файловете със сборните отчети Б-3, СЕС-3-КСФ, СЕС-3-РА, СЕС-3-ДЕС, СЕС-3-ДМП и Б-3 с код 33, вкл. и всички приложения, справки, разшифровки и пр., в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg>. Едновременно със сборните отчети като прикачен файл се зареждат и съответните файлове (XLS формат) на сборния отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства на общината (отчетът по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.). Макетът на отчета по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г. е включен в общия пакет по **т. 33.1** и е публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети).

Съответните справки и разшифровки във вид на допълнителна информация се зареждат като прикачени файлове към отчета на обособеното за целта място, като се избира вид на файла, съответстващ на наименованието на справката от общия пакет по **т. 33.1**.

36.1. След въвеждането на сборните отчети в ИСО, длъжностното лице, определено по реда на **т. 31.1** да представя информация, генерира протокол за резултатите от извършен контрол - PDF формат, намиращ се в раздел “Справки ИСО“, и проверява за разлики между отчетените от общината и заредените в системата контролни данни, които следва да се уточнят. При наличие на разлики на редовете за трансферните параграфи, дължащи се на получени/предоставени трансфери от/на други общини, задължително се прикачва обяснителна записка.

36.2. Дирекция „Финанси на общините“ след съгласуване с дирекция „Държавно съкровище“ изготвя информация за контролните позиции: за средствата, предоставени/ получени като трансфери/заеми от/за общини от централния бюджет, от министерствата и ведомствата, в т. ч. ПУДООС, ДФ „Земеделие“ и Национален фонд; за уточнения план и усвоените получени трансфери/субсидии от централния бюджет (нето), преходните остатъци и наличностите по сметки в лева и валута в края на отчетния период.

36.3. При констатирани неравнения, данните следва да се уточняват от общините в оперативен порядък, вкл. със съответния бюджетен разпоредител, който е предоставил или получил средства като трансфери/заеми.

36.4. За целите на равнението на трансферните параграфи (§ 61-00 – § 64-00 от ЕБК) общините следва да анализират информацията от справките „Насрещни трансфери за община“, „Засечка на отчета с трансферите“ и „Съпоставка на трансферите“, автоматично генерирани в ИСО.

36.5. Отговорността за коректното отчитане на касовите потоци при взаимоотношенията с други първостепенни разпоредители, както и в рамките на общината, се носи от съответната община.

36.6. В срок **до 13.02.2017 г.** общините задължително зареждат за предварителен контрол и справките - Разчет за финансиране на капиталовите разходи (файла „KR_2016_3_код на общината“), в които отчетните данни следва да са обвързани с общия размер на отчетените капиталови разходи в отчетите за касово изпълнение на бюджета и СЕС на общините. В случаите на несъответствие между отчетните данни в справката и в отчетите, като прикачен файл в ИСО се представя сканирана обяснителна записка, подписана от главния счетоводител на общината. Общината представя като прикачени файлове в ИСО и сканирани решения на общинския съвет (ОбС) за одобряване на компенсирани промени по реда на чл. 124, ал. 3 от ЗПФ, ако има одобрени такива в съответния отчетен период. Тези промени задължително следва да са отразени в уточнения план на отчетния файл. Наименованието на прикачения файл - обяснителна записка и/или решение на ОбС, следва да съдържа кода по ЕБК на общината. Напомняме, че информацията във файла „KR_2016_3_код на общината“ следва да се попълва коректно и в съответствие с изискванията, определени с указание **№ ФО № 1/2016 г.** Когато в изпълнение на нормативен акт на общината са предоставени допълнителни трансфери (по § 31-18 от ЕБК), които имат капиталов характер, и/или целеви субсидии за капиталови разходи (по § 31-13), задължително при попълване на информацията за наименованието на обектите се изписва и нормативния акт (ПМС №/година), включително и за обектите, финансирани от предоставени допълнителни трансфери и целеви субсидии през 2015 г., които не са усвоени и са преходни остатъци по бюджета на общината.

Обръщаме внимание, че справките - Разчет за финансиране на капиталовите разходи за 2016 г. следва да бъдат изготвени при спазване на изискванията на указание **№ ФО-42/30.11.2016 г.** Следва да се има предвид, че неспазването на посоченото указание се счита за нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси.

37. В периода **от 15.02.2017 г. до 22.02.2017 г. включително** общините, за които са констатирани несъответствия, задължително презареждат окончателно уточнените сборни отчети на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg> В същия период всички общини зареждат и окончателните файлове на сборния отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства на общината (отчетът по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.), както и всички обяснителни записки, декларации или коригирана допълнителна информация (приложения, справки, разшифровки). За общините, при които не са констатирани несъответствия в сборните отчети, предварително заредените в срока по т. 36 отчети се считат за окончателни.

37.2. след като съответната община е въвела окончателните сборни отчети и допълнителна информация в ИСО, длъжностното лице, определено по реда на т. 31.1 да представя информация, генерира и разпечатва от системата протокол за окончателен отчет - PDF формат, чрез който се удостоверява финализирането на процеса. Копие от протокола се представя на Сметната палата по реда на т. 37.3.

37.3. всички общини представят окончателните си годишни отчети за касово изпълнение **към 31.12.2016 г.** в Сметната палата в срок **3 работни дни** след крайната дата от определения с т. 37 период.

38. Окончателните годишни отчети за касово изпълнение следва да са придружени с обяснителни записки с анализ за изпълнението на приходите и разходите и декларация, подписана от директора на дирекция (началника на отдел) “Финанси” на общината, удостоверяваща идентичността на данните, въведени в ИСО, с тези от счетоводната система. Декларацията се представя в определения с **т. 37** период и ред на представяне.

39. Общините представят окончателните годишни отчети за касовото изпълнение **към 31.12.2016 г.** в Сметната палата или в съответните изнесени работни места на територията на страната на технически носител, като за целта писмено се декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на техническия носител съответства на тези от счетоводната система и е идентична с тази, предоставена на Министерство на финансите.

40. При изготвянето и представянето на годишните сборни оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях общините прилагат следния ред:

40.1. за целите на представянето на изискуемите по реда на указанията на МФ данни за сборните оборотни ведомости и допълнителната отчетна информация към тях, за общините следва да са налице изискванията на **т. 31**;

40.2. общините представят сборните оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях в сроковете за представяне на отчетите за касово изпълнение **към 31.12.2016 г.**;

40.3. в определения с **т. 37** период общините задължително зареждат файловете с изготвените сборни оборотни ведомости и другата отчетна информация **към 31.12.2016 г.** в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg> (чрез модул „Счетоводни отчети за общини“) или <http://dfaccounts.minfin.bg> (за лицата, имащи достъп само до модула за счетоводните отчети);

40.4. годишните оборотни ведомости **към 31.12.2016 г.** следва да са придружени с декларация, подписана от директора на дирекция (началника на отдел) “Финанси” на общината, удостоверяваща идентичността на данните, въведени в ИСО, с тези от счетоводната система;

40.5. общините представят годишните оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях в Сметната палата или в съответните изнесени работни места на територията на страната **в 3-дневен срок след крайната дата** от определения с **т. 37** период, на технически носител, като писмено се декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на техническия носител съответства на тези от счетоводната система и е идентична с тази, предоставена на Министерство на финансите.

VII. Обмен на отчетна информация за общините в МФ

41. След обобщаване на представените в МФ от общините отчети за касовото изпълнение и оборотни ведомости по реда и в срока, определен в **т. 37**, дирекция „Финанси на общините“ предоставя отчетните данни **към 31.12.2016 г.** за общините на дирекция „Държавно съкровище“. В процеса на представяне и обобщаване на отчетите за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, както и на оборотните ведомости, в случай на констатирани разлики (грешки) и възникнали въпроси, дирекция „Финанси на общините“ уточнява отчетните данни.

Г. Насоки за годишното счетоводно приключване на бюджетните организации за 2016 г.

VIII. Процедури *преди* изготвяне на оборотните ведомости

42. При изготвянето на сборната оборотна ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2016 г.

43. В тази връзка, напомняме, че до изготвянето на тази оборотна ведомост следва да са приложени и съответните процедури в края на годината съгласно **т.т. 17.13-17.16, 19.7, 37 и 48 - 49** от **ДДС № 20/2004 г.**

44. Към края на 2016 г. преди изготвянето на оборотните ведомости за МФ и Сметната палата следва да бъдат приложени и съответните отчетни процедури съгласно изискванията на раздел **V** от **ДДС № 14/2013 г.**, включително и по отношение на неусвоени суми от помощи и дарения, предоставени преди 2016 г.

45. Напомняме, че текущо през 2016 г. не следва да са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 11 и 12 на Сметкоплана на бюджетните организации (СБО). В случай, че това е направено, тези операции не следва да се вземат предвид при изготвянето на оборотната ведомост, която ще се представя чрез първостепенния разпоредител в МФ и Сметната палата.

46. В баланса на реда „3. Изменение на нетните активи за периода” (шифър 0403) в съответните колони за начален баланс (данните за предходната година) следва да фигурира сумата, представляваща разлика между салдата на сметките от раздели 6 и 7 към 31.12.2015 г. преди приключвателните операции (т.е. сумата, фигурираща в баланса за 2015 г. в тази позиция – шифър 0403 в съответните колони за *краен* баланс). Аналогично, в съответните колони за *начален* баланс на позициите – шифри 0401 и 0402 следва да фигурират салдата на сметките от гр. 10 (за шифър 0401) и гр. 11 (за шифър 0402) към 31.12.2015 г. преди приключвателните операции за 2015 г.

IX. Изготвяне на оборотни ведомости и друга информация съгласно чл. 167 от ЗПФ

47. За целите на консолидиране в МФ на счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите на бюджетните организации съгласно **чл. 167 от ЗПФ** следва да се изготвят оборотни ведомости поотделно за *трите* отчетни групи (стопански области) с данни за състоянието по счетоводните сметки *преди* операциите по приключването съгласно раздел **X**. Данните в оборотните ведомости се представят на ниво синтетични счетоводни сметки (сметките с четириразряден номер).

48. Отчетните данни за 2016 г. на ДВУ и БАН се обобщават и представят от МОН отделно от данните на включените в бюджета на МОН разпоредители, аналогично на обобщаването на касовите отчети на ДВУ и БАН. Аналогично се процедира от МО по отношение на отчетните данни за 2016 г. на ДВВУ.

49. Отчетните данни за 2016 г. за приходите, разходите, активите и пасивите на Националния фонд към Министерството на финансите се обобщават и представят, аналогично на периодичните и годишните касови отчети.

50. Отчетните данни на бенефициентите – бюджетни организации във връзка с получаването и разходването на средства от структурните фондове на Европейския

съюз и от Кохезионния фонд чрез Националния фонд, както и на администрираните от Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие” средства от европейски фондове, включително и на свързаното с тях национално съфинансиране, се включват в консолидираната отчетност на съответния първостепенен разпоредител.

51. Освен сборните оборотни ведомости, за 2016 г. подлежат на изготвяне и представяне в МФ по реда на чл. 167 от ЗПФ и друга отчетна информация, като се попълват съответните таблици и справки във файла по т. [52](#).

52. Първостепенните разпоредители изготвят сборните оборотни ведомости и справките по т. [51](#) по определена от МФ д-я “Държавно съкровище” форма, на електронен носител (*файл - Excel формат*). Файлът на макета е публикуван на интернет страницата на МФ на адрес: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети).

53. Сборният баланс и сборният отчет за приходите и разходите са включени в електронния носител по т. [52](#). Изготвянето и представянето на информацията по реда на този раздел и раздел [XI](#) не отменят задължението на бюджетните организации да изготвят и представят приложението съгласно т. 1.4 от Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г. на министъра на финансите към сборния финансов отчет, както и съответните статистически формуляри в рамките на регламентирания със Закона за статистиката ред и срок.

54. Първостепенният разпоредител организира процеса по обобщаването на отчетната информация по този раздел на подведомствените си разпоредители. В хода на обобщаването на счетоводните данни може да се ползва формата по т. [52](#), или да се определи друг ред и форма, в зависимост от броя и структурата на подведомствените разпоредители, софтуерна и хардуерна осигуреност и други фактори, влияещи върху процеса на обобщаване на счетоводните данни.

X. Годишно приключване на счетоводните сметки

55. Приключването на сметките по този раздел се извършва от бюджетната организация след като е осигурена информацията за изготвяне на оборотната ведомост и информацията по раздел [IX](#).

56. Сметките се приключват при спазване на приложимите за съответните сметки изисквания на т. [56-58](#) и т. [59.7-59.9](#) от ДДС № 20/2004 г., като се има предвид и следното:

56.1. всички сметки от **раздели 6 и 7 на СБО** и в трите отчетни групи (стопански области) се приключват със **сметка 1201**;

56.2. **сметка 1201** се приключва и в трите отчетни групи (стопански области) със **сметка 1101**;

56.3. **сметки от подгрупи 980, 986 и 994** се приключват и в трите отчетни групи (стопански области) със **сметка 9989**.

XI. Допълнителни изисквания при представяне на сборните оборотни ведомости и информацията по раздел IX в МФ и Сметната палата

57. При неспазване на изискванията на това указание за представяне на информацията, се счита че тя не е представена.

58. Представеният по реда на това указание файл с оборотната ведомост се именува по следния начин: *BALANCE-2016-xxxx* (в xxxx се попълва кода на първостепенния разпоредител по ЕБК за 2016 г.) Данните в оборотната ведомост и справките по т. [51](#) се попълват във файла *в лева (със стотинки)*.

59. Обобщените от МОН оборотни ведомости и информацията по раздел [IX](#) на ДВУ и БАН се представят на отделни файлове, които се именува *BALANCE-2016-*

1780-DVU (за отчетните данни на държавните висши училища) и съответно *BALANCE-2016-1790-BAN* (за отчетните данни на БАН). Аналогично, МО представя данните на ДВБУ на отделен файл, именуван *BALANCE-2016-1280-DVVU*. Файловете с данните на отделните ДВУ се изпращат от МОН и МО в МФ. В сборните баланси на МОН и МО не се включват отчетните данни по тази точка.

60. Сборната оборотна ведомост и информацията по раздел **IX** на Националния фонд се представят от дирекция “Национален фонд” към МФ на файл с име *BALANCE-2016-9817-NF*. Данните за ДФ „Земеделие“ се представят на два файла – по отделните кодове по ЕБК – **8400** и **2220** и се именуват *BALANCE-2015-8400-DFZ*, съответно *BALANCE-2016-2220-RA*.

61. Оборотните ведомости и другата отчетна информация по раздел **IX** на ДОО, Учителския пенсионен фонд (УчПФ) и фонд “Гарантирани вземания на работници и служители” (ФГВРС) се представя от НОИ на три отделни файла с наименования *BALANCE-2016-5500-DOO*, съответно *BALANCE-2016-5591-UPF* и *BALANCE-2016-5592-FGVRS*.

62. МОСВ представя на отделен файл, именуван *BALANCE-2015-1950-PUDOOS*, данните за ПУДООС, като в полето код по ЕБК се попълва код **1950**.

63. Аналогично, МРРБ представя данните на закритата НК „Стратегически инфраструктурни проекти” на отделен файл, именуван *BALANCE-2016-2170-SIP*, а МЕ – данните на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ на отделен файл, именуван *BALANCE-2016-2480-SELS*, като в полетата код по ЕБК се попълва – код **2170**, респективно - код **2480**.

64. В допълнение към съответния файл с оборотните ведомости се представя и файла (XLS формат) на сборния отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства (отчета по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.) на съответния първостепенен разпоредител/ДВУ/ДВБУ/БАН. Този файл се именува *Cash-Flow-2016-xxxx*, като в *xxxx* се попълва кода на съответния разпоредител с бюджет по ЕБК за 2016 г. В наименованието на файловете, съдържащи отчетите по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г. на бюджетните организации по т. **59-63**, се залага същата кодировка и абревиатура, както е посочено за съответните файлове на оборотните ведомости.

65. При представянето на файловете в Сметната палата се представя на хартиен носител (два комплекта) годишния финансов отчет на първостепенния разпоредител (включително и приложението към него) за одит по чл. 54, ал. 1 и 2 от Закона за Сметната палата, като за целта писмено се декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на електронния носител е идентична с тази от хартиения носител.

66. Годишните финансови отчети на БАН и ДВУ се представят от тях на хартиен носител в МОН, а тези на ДВБУ – в МО, като МОН и МО ги предоставят на Сметната палата.

67. Когато във връзка с извършвания от Сметната палата финансов одит на годишните финансови отчети, първостепенният разпоредител направи корекции в данните, изпратени по реда на това указание, съответните файлове с нанесените корекции се предоставят своевременно (*преди* връчване на проекта на одитен доклад и одитно становище по реда на чл. 54, ал. 11 от Закона за Сметната палата) на МФ и на Сметната палата от първостепенния разпоредител.

68. Сметната палата предоставя на МФ по електронен път информация за датата на връчването на одитния доклад и одитното становище по чл. 54, ал. 13 от Закона за Сметната палата за годишния финансов отчет на първостепенните разпоредители с бюджет (включително общините), държавните висши училища и БАН. Информацията се предоставя до 10-то число на месеца, следващ месеца на

приключване на финансовия одит на e-mail на МФ – д-я „Държавно съкровище“ gfs@minfin.bg.

69. Бюджетните организации следва да съхраняват на хартиен носител окончателния си годишен финансов отчет, подписан от съответните лица (за организациите, чиито отчети са обект на финансов одит от Сметната палата, това е отчетът след извършения одит), като се препоръчва да се съхранява и сканирано копие на окончателния отчет в PDF формат. Отделно от това, всеки бюджетен разпоредител с подведомствени разпоредители следва да разполага и съхранява при него поне в един екземпляр на хартиен носител финансовите отчети и файловете по т. 52 на подведомствените му разпоредители, респективно сборните финансови отчети и файлове по т. 52 със сборната оборотна ведомост и сборната информация по раздел IX на онези подведомствени разпоредители, които от своя страна имат подчинени структури на самостоятелен баланс и обособено счетоводство.

70. Файловете по т. 52 със сборните оборотни ведомости и информацията по раздел IX на второстепенните разпоредители следва да се съхраняват и при съответните първостепенни разпоредители (отделен файл по т. 52 за всеки второстепенен разпоредител). Данните за училищата на МОН (без държавните висши училища) може да се съхраняват по реда на тази точка вместо в МОН, в съответните регионални инспекторати по образованието.

71. При поискване, информацията по т.т. 69 и 70 се представя на електронен носител (файлът по т. 52) на Сметната палата, МФ – дирекция „Държавно съкровище“ и дирекциите, отговарящи за финансирането и бюджета на съответните първостепенни разпоредители, Националният статистически институт, както и на други оторизирани за това органи.

72. При поискване от Сметната палата се представя и оборотна ведомост след приключвателните операции по раздел X.

XII. Публикуване на информация от годишните финансови отчети на бюджетните организации за 2016 г.

73. Всички първостепенни разпоредители с бюджет, включително и общините, както и БАН и държавните висши училища следва да публикуват информация за годишния си финансов отчет за 2016 г.

74. Информацията от годишния финансов отчет се публикува на интернет страницата на съответния първостепенен разпоредител, ДВУ, ДВВУ и БАН и при спазване на следните изисквания:

74.1. подлежи на публикуване:

а) *сборният* баланс и *сборният* отчет за приходите и разходите за първостепенната система (включително и за общини), ДВУ, ДВВУ и БАН – прилага се формата на баланса и отчета за приходите и разходите в хил. лв. от макета на файла по т. 52;

б) *сборният* отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства в хил. лв. (отчетът по т. 1.3 от *Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.*). Макетът на отчета е публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети);

в) *приложението* съгласно т. 1.4 от *Заповед ЗМФ-1338/2015 г.* на министъра на финансите към сборния финансов отчет;

г) одитният доклад и становище на Сметната палата.

74.2. за целите на тази точка данните за ДВУ, ДВВУ и БАН не се включват в съответната информация за МОН и МО;

74.3. първостепенните разпоредители с бюджет, ДВУ, ДВВУ и БАН публикуват на интернет страницата си сканирани в PDF формат заверените от

Сметната палата отчети по т. [74.1](#), буква „а“ и буква „б“, приложението към ГФО (т. [74.1](#), буква „в“) и сканирани в PDF формат одитния доклад и одитното становище на Сметната палата (т. [74.1](#), буква „г“). Завереният от Сметната палата ГФО заедно с одитния доклад и становището трябва да останат достъпни на интернет страницата на съответната бюджетна организация най-малко до публикуване на следващия ГФО;

74.4. информацията по т. [74.1-74.3](#) следва да се публикува на интернет страницата на съответния разпоредител най-късно до края на месеца, следващ месеца, в който е получен одитният доклад и/или одитното становище на Сметната палата по т. [68](#);

74.5. информацията по т. [74.1](#) (без буква „г“) следва да се публикува на интернет страницата на съответните общини, чиито годишни финансови отчети не са одитирани от Сметната палата по реда на чл. 54, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от Закона за Сметната палата, в срок *до 30 юни 2017 г.*;

74.6. по реда на т. [74.1-74.3](#) МФ, МОСВ, МРРБ и МЕ публикуват отделно и съответната информация за Националния фонд, ПУДООС, НК „Стратегически инфраструктурни проекти“ и Фонд „Сигурност на електроенергийната система“;

74.7. на интернет страницата на МОН и МО следва да се публикуват в *Excel* формат и съответните обобщени баланси, отчети за приходи и разходи и касови отчети на ДВУ и БАН от файловете по т. [59](#) и т. [74.1](#)-буква „б“;

74.8. по реда на т. [74.1-74.3](#) ДФ „Земеделие“ публикува сборна информация чрез обобщаване на отделно отчетените данни за кодове по ЕБК **8400** и **2220**;

74.9. по реда на т. [74.1-74.3](#) НОИ публикува отделно информацията за ДОО, УчПФ и ФГВРС, както и сборна информация за всички администрирани от НОИ социалноосигурителни фондове;

74.10. бюджетните организации могат да публикуват на интернет страницата си и друга отчетна и бюджетна информация в допълнение на горните изисквания;

74.11. бюджетните организации следва да публикуват на интернет страницата си информацията по т. [74.1-74.5](#) по начин, лесно достъпен за потребителите.

75. Препоръчва се по реда на т. [74](#) първостепенните разпоредители да публикуват и информация за второстепенните разпоредители, като изрично се посочи коя от тази информация не е одитирана от Сметната палата.

Д. Други въпроси

ХІІІ. Други въпроси за информацията за 2016 г.

76. Първостепенните разпоредители с бюджет, включително и общините, на основание т. 11 от съвместно писмо на МФ и БНБ ДДС № 03/2012 г. следва да представят в МФ „Справка за извършените картови трансакции по чл. 4, ал. 1 от Закона за ограничаване на плащанията в брой (ЗОПБ) към 31.12.2016 г.“ - XLS формат, съдържаща: брой инсталирани ПОС-терминални устройства, брой трансакции, стойност на трансакциите и обслужваща банка. Справката е включена в общия пакет от макети на отчетите, публикуван на интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността>Макети) и се попълва от всички ПРБ, в системите на които има инсталирани терминални устройства ПОС, както и от всички общини. Справката се представя само в електронен формат:

- от ПРБ (министерства и ведомства) в срока по т. 15 на електронен адрес: v.pagelski@minfin.bg;

- от общините - в периода и по реда на представяне, определени с т. 37.

Обръщаме внимание, че Справката се предоставя във всички случаи, дори и когато са инсталирани ПОС-терминални устройства, без да са налице трансакции по тях.

77. Първостепенните разпоредители с бюджет следва да осъществяват текущ контрол на дейностите, свързани с въвеждане и прилагане на картовите плащания, извършени по реда на чл. 4, ал. 1 от ЗОПБ, и на ефективността от тяхното прилагане, в т. ч. чрез включване на тези дейности в обхвата на техните планове за извършване на вътрешен одит.

78. С годишните оборотни ведомости ПРБ представят декларация, гарантираща верността и пълнотата на отчетните данни, подписана от ръководителите им по смисъла на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор. С декларацията се удостоверява, че в данните, предоставени в оборотните ведомости, се съдържа информация за всички възникнали (начислени) към съответния период балансови вземания и задължения, съответно приходи и разходи, и е отразена (начислена) информация за задбалансови вземания и задължения, в т. ч. за поетите ангажименти за разходи (наличности и потоци) и за възникналите нови задължения за разходи - потоци. Сканираната декларация в PDF формат (оформена с подпис, печат и изходящ номер) се представя в МФ:

- от ПРБ (министерства и ведомства) - на e-mail: gfs@minfin.bg в определения с т. 15 период;

- от общините - в периода и по реда на представяне, определени с т. 37.

Изготвената декларация на хартиен носител се представя в Сметната палата *заедно* с годишния финансов отчет за 2016 г.

79. Обръщаме внимание на изпълнението на т. 34 от указание ДДС № 4/2016 г., съгласно която дейностите по администриране и отчитане на местни данъци и такси в общините следва да се организират по начин, който да създава идентичност на подаваната в МФ информация по реда на чл. 5а от Закона за местните данъци и такси и данните от касовите отчети по реда на чл. 133 от Закона за публичните финанси. Общините следва да създадат вътрешна процедура, която да определя реда за събиране на местни данъци и такси (вкл. в брой, чрез ПОС-терминално устройство, платежни институции и т.н.), своевременното внасяне на постъпилите

суми по банковата сметка на общината и своевременното отчитане и осчетоводяване на платените суми по сметки/партиди/ на задължените лица и по видове местни данъци/такси по начин, гарантиращ че към края на отчетния период в общината е налична идентична информация в софтуерния продукт за администриране на местни данъци и такси и в отчета за касово изпълнение на бюджета на общината.

80. Определените в настоящето указание срокове за представянето на отчетите за касовото изпълнение и на оборотните ведомости следва да се спазват стриктно и без изключения.

Всяко неспазване на настоящите указания, в т. ч. и определените срокове, се счита за нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ.

XIV. Други въпроси за 2017 г.

81. Макетите на отчетите за касовото изпълнение, оборотните ведомости и другата отчетна информация за 2017 г. (включително и на макета на отчета по *т. 1.3* от *Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.*) ще бъдат определени допълнително, като файловете ще бъдат публикувани на интернет страницата на МФ по досегашния ред.

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ